

Positivliste til miljøvurdering i indstillinger

Indholdsfortegnelse		
1	Introduktion	1
2	Terminologi	2
3	De tre trin i miljøvurderingen	3
4	Sagstyperne i positivlisten	
4.1	Fysisk planlægning	6
4.2	Vand	6
4.3	Energi	7
4.4	Affald	7
4.5	Jord	7
4.6	Støj	7
4.7	Luftforurening	8
4.8	Trafik og transport	8
4.9	Agenda 21	8
4.10	Forankring af miljø	8
4.11	Det grønne	9
4.12	"Fej for egen dør" - Drift og udvikling af Kommunens forvaltning, institutioner og virksomheder	9
4.13	Virksomheder	10
4.14	Byggeri og anlæg: Udførelse og drift	10
4.15	Forsyningsnet	12
5	Positivlisten	133
1	Introduktion	

Hvad er positivlisten? Positivlisten skal forenkle og forbedre miljøvurderingen i indstillingerne til de politiske udvalg. Udviklingen af positivlisten er besluttet i Borgerrepræsentationen den 25. marts 2004. Positivlisten for Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF) omhandler:

- Terminologi
- De tre trin i udarbejdelse af miljøvurdering
- Sagstyperne på positivlisten
- Positivlisten.

Terminologien og de enkelte trin i miljøvurderingen gælder alle forvaltninger. Positivlisten og den dertilhørende beskrivelse af sagstyperne på positivlisten er specifik for den enkelte forvaltning.

Positivlisten er rettet mod sagsbehandlerne i deres udarbejdelse af indstillinger og miljøvurderinger.

2 Terminologi

Sagsområdet	Sagsområdet vil oftest være defineret med udgangspunkt i en administrativ enhed, en politisk vedtaget plan i Borgerrepræsentationen eller styrelsesvedtægten for Københavns Kommune. Et sagsområde kan blive administreret i en eller flere forvaltninger.
Indstillingstype	Indstillingstype refererer til indstillingens indhold og status. Med indhold menes, om indstillingen er en plan eller politik eller er en mere konkret bevilling, en aktivitet eller et andet konkret tiltag. Med status menes, om indstillingen er til drøftelse, orientering, forslag, godkendelse eller endelig vedtagelse i udvalget. Desuden om indstillingen er en høringssag og om en indstilling fremsættes af en eller flere forvaltninger (fællesindstilling).
Sagstype	Sagstype er kombinationen af sagsområde og indstillingstype. Forvaltningen bruger forskellige indstillingstyper inden for hvert sagsområde. Positivlisten viser, hvilke indstillingstyper der skal miljøvurderes.
Miljømålsætninger	Miljømålsætninger er politisk formulerede miljømål, som Kommunen vil arbejde hen imod at få opfyldt. De miljømålsætninger, som miljøvurderingen skal forholde sig til, er vedtaget primært i planer eller politikker af Borgerrepræsentationen. Målsætningerne omhandler miljøpolitik eller relaterede politikker.

Tabel 2-1 Sammenhæng mellem sagsområde, indstillingstype, sagstype og målsætninger - et par eksempler

Begreb	Eksempel A	Eksempel B
Sagsområde	Byggeri: Anlæg og drift	"Fej for egen dør"
Indstillingstype	Indstilling om projektplaner (Overordnede planer for konkrete sager)	Ansøgning om puljemidler
Sagstype	Ansøgning om puljemidler til trafikdæmpende foranstaltninger	Ansøgning om puljemidler til kost og økologi
Målsætning	"Det er målet at øge cykeltrafikkens andel af den samlede trafik, og dette mål skal tilstræbes opfyldt gennem yderligere forbedringer af cyklisternes sikkerhed, komfort og fremkommelighed."	"Mindst 75 % af det offentlige fødevarerforbrug skal være økologisk" (Dogme 2000)

Positivlisten identificerer de sagstyper, der vurderes at kunne medføre væsentlig miljøpåvirkning. Til alle sagstyper (sagsområder og indstillingstyper) på positivlisten kobles politisk vedtagne miljømålsætninger. Listen skaber dermed overblik over forvaltningens sagsområder og indstillingstyper samt relaterede miljømålsætninger. Af listen fremgår det, fra hvilke planer og politikker målsætningerne stammer.

Miljøvurdering

Miljøvurdering skal foretages, når en sagstype er på positivlisten. Hvis miljøpåvirkningerne forventes at være væsentlige, skal miljøvurderingen indeholde dels en beskrivelse af miljøpåvirkningerne dels en kobling til og en vurdering af om sagen har en positiv, neutral eller negativ indvirkning på de miljømålsætninger, der er nævnt i positivlisten for den enkelte sagstype. Hvis miljøpåvirkningerne derimod ikke er væsentlige, skal dette fremgå af miljøvurderingen. I de tilfælde skal der ikke ske en kobling til miljømålsætninger.

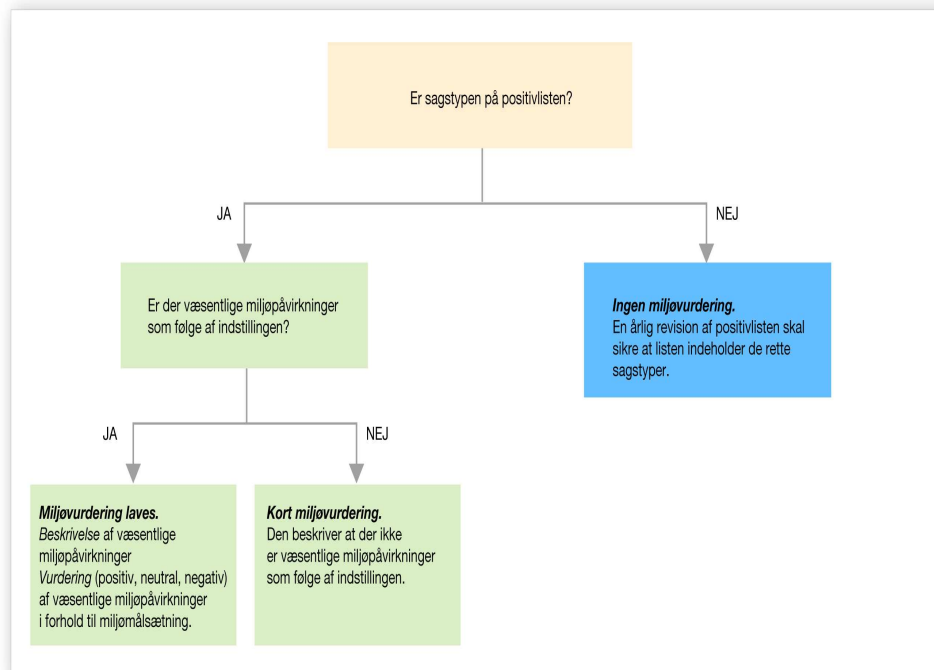
3 De tre trin i miljøvurderingen

Arbejdet med miljøvurderingen er en del af arbejdet med indstillinger til udvalgene. Dette afsnit viser den overordnede proces i udarbejdelsen af en miljøvurdering. Første spørgsmål er, hvorvidt der skal laves en miljøvurdering på sagen. Dette beror på to faktorer, der kan formuleres som enkle trin (1 og 2). De skal gennemføres inden selve miljøvurderingen (3) udarbejdes.

- 1 På baggrund af positivlisten afgøres det, om en sagstype skal miljøvurderes.
- 2 Sagsbehandleren vurderer, om der forventes væsentlige miljøpåvirkninger som følge af sagens gennemførelse.
- 3 Miljøvurderingen gennemføres. Den forventede miljøpåvirkning beskrives. Sagsområdet er i positivlisten koblet til en eller flere relevante miljømålsætninger. Såfremt den forventede miljøpåvirkning vurderes at være væsentlig, gennemføres nu en vurdering af om "sagens" gennemførelse har positiv, neutral eller negativ effekt på de respektive miljømålsætninger.

Trinnene i udarbejdelsen af miljøvurdering er vist i figur 3.1.

Figur 3.1 De tre trin i miljøvurdering

4 Sagstyperne i positivlisten

Teknik- og Miljøforvaltningen udarbejder i dag indstillinger til det politiske udvalg inden for 15 sagsområder, som kan give anledning til væsentlige miljøpåvirkninger (se tabel 4-1). De 15 sagsområder er stammen i positivlisten for TMF. Tabel 4-1 viser de planer, politikker og beslutninger, som kobler sig til sagsområder, der har væsentlige miljøpåvirkninger. Planerne og politikkerne indeholder de sagsrelevante miljømålsætninger, som er vedtaget i Borgerrepræsentationen.

Tabel 4-1 Oversigt af sagsområder og relaterede planer og politikker

Sagsområder	Planer og politikker indeholdende målsætninger	Vedttaget i Borgerrepræsentationen
Fysisk planlægning: Lokalplaner og kvarterplaner	Kommuneplan 2005	15. december 2005
Vand	Vandforsyningsplan 2001	3. oktober 2002
	Spildevandsplan 2000	6. juni 2000
	Grundvandsplan 2005	24. november 2005
Energi	CO ₂ -plan for Københavns Kommune 1990-2010	5. september og 28. november 2002
Affald	Affaldsplan 2008	17.marts 2005
	Kommuneplan 2005 (9:Miljøanlæg og miljømæssig bæredygtighed)	15. december 2005
	CO ₂ -plan for Københavns Kommune 1990-2010	5. september og 28. november 2002

Sagsområder	Planer og politikker indeholdende målsætninger	Vedttaget i Borgerpræsentationen
Jord	Strategi for indsats mod jord- og grundvandsforurening (2003)	6. oktober 2003 (vedtaget i Miljø- og Forsyningsudvalget)
	Kommuneplan 2005 (9: Miljøanlæg og miljømæssig bæredygtighed)	15. december 2005
	Regulativ for anvisning af forurenede jord	19. september 2002
Støj	Kommuneplan 2005	15. december 2005
Luftforurening	CO ₂ -plan for Københavns Kommune 1990-2010	5. september og 28. november 2002
Trafik og transport: Trafikplanlægning, trafikstrategi og trafik- og miljøplanlægning	Trafik- og Miljøhandlingsplan 2004	28. april 2005
	Kommuneplan 2005 (8: Trafik og trafikanlæg)	15. december 2005
	Politik beslutning i BR vedr. "Redegørelse om implementering af partikelfiltre"	20. marts 2003
Agenda 21	Kommuneplan 2005	15. december 2005
	Dogme 2000	13. juni 2001
Det grønne: Parker og rekreative områder	Parkpolitik 2003- Det grønne København	5. februar 2004
	Kommuneplan 2005 (7: Rekreation og fritid)	15. december 2005
Forankring af miljø	Dogme 2000	13. juni 2001
	Miljøpolitik for København (2003)	13. november 2003
"Fej for egen dør" - Drift og udvikling af Kommunens forvaltning, institutioner og virksomheder	Dogme 2000 (2000)	13. juni 2001
	Affaldsplan 2008	17. marts 2005
	Miljøpolitik for København	13. november 2003
	Vandforsyningsplan 2001	3. oktober 2002
	Københavns Kommunes Indkøbspolitik	11. juni 2003
	Kommuneplan 2005 (8: Trafik og trafikanlæg)	15. december 2005
	Politik beslutning i BR vedr. "Redegørelse om implementering af partikelfiltre"	20. marts 2003
Virksomheder	Henvielse til andre sagsområder	-
Byggeri: Anlæg og drift	"Miljø i byggeri og anlæg"	23. februar 2006
	<i>Kommuneplan 2005 (3: Boliger)</i>	<i>15. december 2005</i>
	CO ₂ -plan for Københavns Kommune 1990-2010	5. september og 28. november 2002
	Strategi for indsats mod jord- og grundvandsforurening (2003)	6. oktober 2003 (vedtaget i Miljø- og Forsyningsudvalget)

Sagsområder	Planer og politikker indeholdende målsætninger	Vedttaget i Borgerpræsentationen
	Regulativ for anvisning af forurenede jord	19. september 2002
	Vandforsyningsplan 2001	3. oktober 2002
	Affaldsplan 2008	17. marts 2005
Forsyningsnet	Henvi sning til andre sagsområder	-

Afsnittet indeholder en beskrivelse af de 15 sagsområder og de dertilhørende indstillingstyper.

4.1 Fysisk planlægning: Lokalplaner og kvarterplaner

Sagsområdet omhandler den fysiske planlægning for lokalplaner og kvarterplaner. Denne del af den fysiske planlægning er TMF ene ansvarlig for.

Såfremt et givet projekt kræver såvel en lokalplan som et kommuneplantillæg, bliver Økonomiforvaltningen inddraget. Det bliver dermed til en fællesindstilling.

Planerne gennemgår typisk en planlægningsproces med tre nøglepunkter:

1. Redegørelse/drøftelse
2. Forslag
3. Endelig vedtagelse

Miljøvurderingen skal finde sted på forslagsstadiet (2). Det udelukkes dog ikke, at en sags karakter gør det mest hensigtsmæssigt med en miljøvurdering i redegørelsen (1).

Det skal dog præciseres, at miljøvurderinger ved dispensationer og ved endelig vedtagelser anses for at være unødvendige, idet der ikke kan være større væsentlige ændringer i forhold til tidligere vurderede indstillinger.

I de tilfælde hvor der udarbejdes strategisk miljøvurdering i henhold til lov om planer og programmer, skal der ikke udarbejdes Miljøvurdering af indstillinger i forhold til positivlisten.

4.2 Vand

Sagsområdet for vand dækker over:

- Grundvand/forsyningsvand
- Recipient (marine og ferske vandområder)
- Spildevand

Det gælder at miljøvurdering skal foretages i forhold til forskellige indstillingstyper, nemlig:

- Planer/strategier
- Projekter

- Ny/ændret drift
- Nye samarbejdsaftaler
- Kapitalbevilling

4.3 Energi

Sagsområdet for energi dækker over:

- CO₂-udledning

Det gælder at miljøvurdering skal foretages i forhold til forskellige indstillingstyper, nemlig:

- Planer/strategier
- Projekter
- Ny/ændret drift
- Kapitalbevilling

4.4 Affald

Sagsområdet for affald dækker over:

- Reduktion af affaldsmængde
- Genanvendelse
- Kildesortering
- Forbrænding
- Deponering

Det gælder at miljøvurdering kan foretages i forhold forskellige indstillingstyper, nemlig:

- Planer/strategier
- Projekter
- Ny/ændret drift
- Nye samarbejdsaftaler
- Kapitalbevilling

4.5 Jord

Sagsområdet for jord omhandler Kommunens arbejde med at håndtere den forurenede jord.

Indstillingstyper som knytter sig til sagsområdet og skal miljøvurderes er:

- Strategiplaner
- Kapitalbevillinger

4.6 Støj

Sagsområdet støj omhandler en række målsætninger på trafikens støjforurening af boliger og erhverv.

Indstillingstyper

Indstillinger kan være planer eller kapitalbevillinger eller andre konkrete tiltag til at influere på støjforureningen.

Selvom der i dag bruges en anden og nyere teknologisk løsning til at vurdere støjniveauet end dB, må målsætningerne med decibel anvendes.

4.7 Luftforurening

Luftforurening dækker over:

- udslip af CO₂, NO_x og kulbrinter
- partikelforurening

Indstillingstyper

Indstillinger kan være planer eller kapitalbevillinger eller andre konkrete tiltag til at influere på forureningen.

4.8 Transport, trafik- og miljøplanlægning, herunder vejanlæg og parkering

Inden for sagsområdet trafik er der en række emner som Kommunens målsætninger knytter sig til, det er:

- Bæredygtigt og velfungerende transportsystem
- Kollektiv trafik
- Banetrafik
- Bustrafik
- Godskørsel
- Cykling
- Parkering
- Støj
- Luftforurening

Indstillingstyper

Trafik har to indstillingsniveauer, som skal miljøvurderes. For det første er der niveauet for trafikplanlægning og strategi. På dette plan og strateginiveau er der tale om fællesindstillinger med TMF og ØF. Det andet niveau er når disse planer og strategier resulterer i udmøntninger eller konkrete tiltag (kapitalbevillingen eller ny tilladelse/ regel) bl.a. af nye eller ændrede vejanlæg og parkeringsforhold samt transportsystemer.

4.9 Agenda 21

Sagsområdet for Agenda 21 omhandler udelukkende Agenda 21 planen. Indstillinger i forbindelse med planen er dels indstillingen på udarbejdelse af planen dvs. godkendelse af forslag sendes til høring dels den endelige vedtagelse af planen. Det er oplagt at miljøvurdering sker i forbindelse med førstnævnte proces, hvor forslaget godkendes af udvalg, således at det kan sendes i høring.

4.10 Forankring af miljø

Sagsområdet "forankring af miljø" rummer aktiviteter om skabe "miljøforankring" hos borgere og virksomheder. Det sker primært med:

- Information
- Undervisning
- Formidling

- Inddragelse af interessenter
- Indstillingstyper Indstillinger med emner inden for sagsområdet skal miljøvurderes i forhold til handlings- og projektplaner, tilskud/ bevilling såsom ansøgning om puljemidler, tiltag/projektinitiativer og status.

4.11 Det grønne: Parker og rekreative områder

Sagsområdet "det grønne" omhandler fire emner:

- Parker
- Naturområder
- Grønne "frimærker"
- Langs vejanlæg

Disse fire emner kan sammentænkes i Kommunernes Parkpolitik, hvori der er formuleret tre indsatsområder som rummende politikens målsætninger. De tre indsatsområder er.

- Beskyttelse og udvikling
- Arealer i en rimelig afstand
- Kvalitet i de enkelte anlæg

- Indstillingstyper På sagsområdet vil det være nødvendigt med miljøvurdering både i forhold til planer/strategier og udmøntning deraf. Udmøntningerne kan have både projektlignende og permanent karakter.

4.12 "Fej for egen dør" - Drift og udvikling af Kommunens forvaltning, institutioner og virksomheder

Sagsområdet omhandler den drift og udvikling der foretages af Kommunens forvaltninger, institutioner og virksomheder. For drift og udvikling er der i Kommunen vedtaget miljømæssige rammer. Sagsområdet kaldes populært "Fej for egen dør" og omhandler emner som:

- Økologisk kost og fødevarer
- Miljøledelse - og certificering
- Indkøb
- Transport
- Vandforbrug og affald
- CO₂-udledning
- Energi og materialer (andre end byggematerialer)
- Byggeri (se sagsområdet for Byggeri: anlæg og drift)

Desuden omhandler sagsområdet "større arrangementer", der planlægges og afholdes af kommunens forvaltninger, institutioner og virksomheder.

Indstillingstyper Indstillinger med emner inden for sagsområdet skal miljøvurderes i forhold til handlings- og projektplaner såsom koncept, tilskud/ bevilling såsom ansøgning om eksterne midler og puljemidler, tiltag/projektinitiativer og status.

4.13 Virksomheder

Sagsområder for virksomheder omhandler det arbejde, som Kommunen har med at servicere, håndtere og regulere virksomhederne.

Speciel kobling til målsætninger

Der er ikke knyttet nogen miljømålsætninger (der er tale om målsætninger og ikke lovgivning) direkte til virksomhederne, men miljømålsætninger for generelle miljøemner, der påvirkes af virksomhedernes aktivitet. Det drejer sig om:

- Jord
- Vand
- Affald
- Luftforurening
- Støj

Indstillingstyper

Følgende indstillinger med emner i sagsområdet kan forekomme:

- Takstændringer
- Tilsyn
- Forskrifter
- Godkendelser
- Dispensation
- Påbud
- Afslag
- Skadedyr

Disse skal miljøvurderes.

4.14 Byggeri og anlæg: Udførelse og drift

Anlægs - og driftsaktiviteter

Sagsområdet Byggeri: Anlæg og drift omhandler en række byggesager ved byfornyelse, støttet byggeri og kommunalt byggeri. Sagsområdet er relevant idet der ofte vil være væsentlige miljøpåvirkninger både i anlægsfasen og i den senere driftsfasen. Byggeri omfatter flere aktiviteter bl.a.:

- nybyggeri
- anlæg
- renovering
- vedligeholdelse
- driftsforhold

Miljøemner

Miljøvurderingen i forhold til byggeri tager udgangspunkt i pjecen ”Miljø i byggeri og anlæg” (Københavns Kommune, 2006). De emner, der skønnes at have særlig betydning for ressourceanvendelsen, er:

- Miljørigtig projektering
- Energiforbrug
- Materialer

- Vand og afløb
- Byrum og natur
- Affald
- Støj
- Indeklima
- Byggepladsen

Indstillingstyper

Den politiske vedtagelse og godkendelse af aktiviteterne kan overordnet set relatere sig til tre indstillingstyper inden for byggeri. Indstillingstyperne er:

- Indstillinger om strategiske planer (langsigtede rammer for fastlæggelse af konkrete projekter eller planer med formål der bevirker at miljøet påvirkes)
- Indstillinger om projektplaner (overordnede planer for konkrete projekter)
- Indstillinger om kapitalbevillinger

Tekstboks 4-1 Forklaring af planer og bevilling

For TMF vil alle strategiske planer forsøge at påvirke miljøet sådan som f.eks. "Vandforsyningsplan", "Affaldsplan" eller "Agenda 21 plan". En projektplan er en oversigt over planlagte projekter, der skal afhjælpe et behov inden for et område (f.eks. udarbejdes der løbende revisioner af projektplanen for dagsinstitutionsområdet). I en indstilling om kapitalbevilling præsenteres et givent projekt (eller en gruppe af projekter) for politikkerne, og det indstilles, at de nødvendige midler bevilges eller ej. Flere af byggeprojekterne vil gennemløbe alle tre faser af indstillingstyper, men det kan sagtens forekomme at et byggeprojekt ikke gennemløber alle tre indstillingstyper.

Det foreslås at miljøvurderingen i indstillingen tager udgangspunkt i projektplaner (de overordnede planer for konkrete planer), når de udarbejdes på området. Miljøvurderingen i en indstilling om kapitalbevilling vil kunne bestå af en henvisning til den tidligere miljøvurdering i projektplanen med mindre, der er kommet væsentlige nye oplysninger som nødvendiggør, at miljøvurderingen må suppleres. I de tilfælde, hvor der ikke udarbejdes projektplaner må miljøvurderingen finde sted i selve indstillingen om kapitalbevilling.

I særlige tilfælde vil det dog være oplagt at lave en miljøvurdering i de strategiske planer.

Målsætninger

Den overordnede målsætning for kommunen er at "*efterleve miljømæssigt bæredygtige retningslinier inden for bygge- og anlægsområdet*" (Dogme 2000). I "Miljø i byggeri og anlæg" er defineret en række målsætninger for miljøhensyn i byggesager. Målsætningerne for miljøemnerne er differentieret i forhold til ambitionsniveau. I pjecen nævnes to niveauer for målsætninger:

- Minimumskrav - skal altid overholdes
- Anbefalinger - bør altid overvejes

Derudover indeholder pjecen et idekatalog med eksempler på hvordan minimumskrav og anbefalinger kan opfyldes.

Skabelon Det foreslås, at der i indstillingens miljøvurdering først refereres til pjecen. Det foreslås dernæst at de kursiverede overskrifter er faste og skal udfyldes ved miljøvurdering af byggeri: anlæg og drift. Det er vigtigt at der skrives:

- *Emner*: Skriv hvilke emner som er relevante i denne sag.
- *Minimumskrav*: f.eks. ”Minimumskravene er opfyldt for alle relevante emner på nær i forhold til X antal krav inden for energiforbrug, byrum og natur .... Fravigelsen skyldes...”.
- *Anbefalinger*: f.eks. ”for vand og afløb anvendes anbefalingerne om a) udnyttelse af afløbsvand til varmeveksling; og b) Vandforbruget i husholdninger må ikke overstige 90 liter pr. person pr. døgn”.

Det er vigtigt at skrive eksplicit at minimumskravene for hvert emne er opfyldt (hvis de er!). Dermed frarådes, at der i miljøvurdering blot henvises til byggepjecen uden videre vurdering. Man skal forholde sig til hvert enkelt emne om de opfylder minimumskrav og eller evt. anbefalinger.

4.15 Forsyningsnet

Sagsområdet for forsyningsnet dækker over Kommunens aktiviteter i forbindelse til forsyningsarterne med tilhørende anlæg mv.:

- Vand
- Spildevand
- Fjernvarme

Indstillingstyper Indstillinger med emner inden for sagsområdet skal miljøvurderes i forhold til handlingsplaner og bevillinger, når det drejer sig om:

- anlæg af nyt forsyningsnet
- større udvidelser af eksisterende net
- større renoveringer af nettet
- anden større ændring af nettet

Speciel kobling til målsætninger Der er ikke knyttet nogen miljømålsætninger (der er tale om målsætninger og ikke lovgivning) direkte til kommunens arbejde med forsyningsnettet, men miljømålsætninger for generelle miljøemner, der påvirkes af aktiviteterne. Det drejer sig om:

- Jord
- Vand
- Affald
- Luftforurening
- Støj
- Byggeri: anlæg og drift

5 Positivlisten

Positivlisten indeholder de typer af sager, der vurderes at medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Der er koblet politisk vedtagne målsætninger til alle sagstyper på positivlisten. Sagstyperne er den specifikke indstillingstype inden for et givet sagsområde.

Positivlisten (tabel 5-1) omfatter sagsområder, indstillingstyper og de relaterede miljømålsætninger.

Tabel 5-1 Positivlisten for TMF

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
Fysisk planlægning: Lokalplaner og kvarterplaner	Forslag evt. redegørelse	<p><i>Plan</i></p> <p>"Den offentlige sektor skal være drivkraft i omstillingen til bæredygtighed. Derfor bør alt kommunens planarbejde have bæredygtighed som overordnet mål." (Dogme 2000).</p> <p>"Udvikle København som en miljømæssig bæredygtig by med fokus på byens strukturer samt ressourcer og sundhed." (Kommuneplan 2005, 1: Byudviklingsstrategi)</p> <p>"Mindske miljøbelastning og ressourceforbrug ved byudvikling, nybyggeri og byfornyelse" (Kommuneplan 2005, 2: Byidentitet og Arkitektur)</p> <p>"Fremme stationsnær lokalisering af erhverv med særlig arealudnyttelse, mange arbejdspladser og/eller stor besøgsintensitet for at fremme en miljømæssig bæredygtig transportadfærd" (Kommuneplan 2005, 3: Viden, Kreativitet og Vækst)</p> <p>I forbindelse med lokalplanlægningen vil kommunen senest fra 2005 gennem dialog tilskynde til, at nybyggeri, byfornyelse og byudvikling sker på et bæredygtigt grundlag samt til høj kvalitet i byens arkitektoniske udvikling og i bymiljøet i bred forstand." (Agenda 21-plan, 2004-07)</p> <p><i>Trafik</i></p> <p>"Sikre fremkommelighed og miljømæssig bæredygtighed gennem udbygning af den kollektive trafik, herunder metrobetjening af det Centrale Byområde og brokvartererne" (Kommuneplan 2005, 1: Byudviklingsstrategi).</p> <p>"Børn og unge skal kunne transportere sig selv til skole og fritidsaktiviteter" (Kommuneplan 2005, 7: Børn og Unge i Byen)</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
		<p>”Det samlede støjniveau må ikke forværres ved trafikoplægninger, byomdannelse m.v.” (Kommuneplan 2005. 8: Trafik og Byens rum)</p> <p>”Prioritere fodgængertrafikken og arbejde med yderligere fredeliggørelse af den indre del af København” (Kommuneplan 2005. 8: Trafik og Byens rum)</p> <p>”Forøge cyklisternes andel af den samlede trafik i Københavns Kommune gennem en målrettet indsats for at forbedre cykelinfrastrukturen. Da cykling er en forureningsfri transportform, vil en større cykelandel bidrage til at miljøbelastningen fra den samlede trafik falder” (Trafik- og Miljøplan 2004)</p> <p>Den gennemkørende trafik skal ledes uden om boligområder. Derved forbedres det lokale miljø, og gader og pladser kan fredeliggøres” (Trafik og Miljøplan 2004)</p> <p><i>Grønt</i></p> <p>”Styrke og fony byens grønne og blå træk med hensyn til variation, dynamik og bynatur” (Kommuneplan 2005, 6: Fritid og Mødesteder.)</p> <p>”I forbindelse med planer og nybyggeri skal der tages stilling til, hvordan eksisterende grønne områder og træer kan indpasses i kommende anlæg, og hvordan nye grønne områder og forbindelser kan udvikles i lokalområderne.” (Agenda 21-plan, 2004-07)</p> <p><i>Miljø</i></p> <p>”Med henblik på at undgå forureningsgener fra driften af offentlige og private virksomheder og anlæg, skal der i forbindelse med kommune- og lokalplanlægningen tilstræbes den bedst mulige adskillelse mellem miljøfølsomme områder (boliger, visse institutioner, kontorerhverv, rekreative områder) og områder, der Anvendes til miljøbelastnde virksomheder og aktiviteter.” (Kommuneplan 2005, 9: Miljøanlæg og miljømæssig bæredygtighed)</p>
Vand	<ul style="list-style-type: none"> - Planer - Kapitalbevillinger - Projekter - Ny/ændret drift - Nye 	<p><i>Grundvand/forsyningsvand:</i></p> <p>”Reducere vandforbruget samt sikre drikkevandskvaliteten og forsyningen under hensyntagen til naturen i de områder, hvor vandet indvindes” (Kommuneplan 2005. 9: Byens Miljø og ressourcer)</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
	samarbejdsaftaler	<p>”Fastholde grundvandet under byen til drikkevandsformål og til søer og vandløb” (Kommuneplan 2005. 9: Byens Miljø og Ressourcer)</p> <p>Grundvandsressourcen inden for områder med særlige drikkevandsinteresser og områder med drikkevandsinteresser fastholdes til drikkevandsformål og skal inden 2015 have opnået god tilstand med hensyn til kvalitet og mængde.” (Grundvandsplan 2005)</p> <p>”Kommunen vil reducere vandforbruget, så drikkevandskvaliteten og forsyningen sikres, og der tages hensyn til naturen i de områder, hvor vandet indvindes” (Vandforsyningsplan 2001)</p> <p>"Vandforbruget i husholdninger skal reduceres til 120 liter pr. indbygger pr. døgn i 2005 og 110 liter i 2010" (Vandforsyningsplan 2001)</p> <p>"Vandforbruget i erhvervslivet skal reduceres til 36 liter pr. indbygger pr. døgn i 2005 og 34 liter i 2010" (Vandforsyningsplan 2001)</p> <p>"Grundvandsressourcen skal med hensyn til kvalitet og mængde understøtte et samlet nødforsyningsberedskab jf. Kommunens Vandforsyningsplanlægning” (Grundvandsplan 2005)</p> <p>”Udnyttelse af grundvandsressourcen i København sker under hensyntagen til det samlede vandkredsløb” (Grundvandsplan 2005)</p> <p>”Grundvandsressourcen kan udnyttes til drikkevand og sekundavand samt til andre formål som fx. Grundvandskøling. Anvendelser der kan reducere behovet for import af drikkevand søges fremmet, af hensyn til naturen i de kommuner på Sjælland hvor størstedelen af vandet til København indvindes.” (Grundvandsplan 2005)</p> <p>”Foringelse af grundvandets kvalitet forebygges og grundvandsressourcen søges øget fx via nedsivning for at bevare og udvide udnyttelsesmuligheder og for at opnå en positiv effekt på overfladevand i kommunen) (Grundvandsplan 2005)</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
		<p>”Indsatsen for at bevarelse af grundvandsressourcen forankres hos borgere og virksomheder i kommunen” (Grundvandsplan 2005)</p> <p>Virksomhederne i København må ikke udlede miljø- og sundhedsskadelige stoffer til omgivelserne, herunder jord og grundvand. Virksomhederne skal motiveres til at arbejde med udfasning og substitution af stoffer (Agenda 21 plan 2005)</p> <p><i>Spildevand:</i> "det overordnede mål er at bortskaffe byens spildevand og regnvand. Bortskaffelsen skal ske på en sådan måde, at miljøet ikke udsættes for skadelige virkninger, og således at økologiske grundbegreber om bæredygtighed og genanvendelse efterleves i videst muligt omfang" (Spildevandsplan 2000)</p> <p><i>Recipient (ferske og marine områder):</i> ”at adskille regnvand fra spidevand for at nedbringe overløb til kommunens vandområder og give mulighed for udnyttelse til rekreative formål” (Kommuneplan 2005. 9: Byens Miljø og Ressourcer)</p> <p>"Sikre, at alle vandområder er rene og klarvandende med et rigt og varieret dyre- og planteliv samt har høj hygiejnisk standard senest i 2015." (Kommuneplan 2005: 9 Byens Miljø og Ressourcer)</p> <p>For mere detaljerede målsætninger (specifikke recipientkvalitetskrav) henvises til vandområdeplaner.</p> <p>Der skal opnås klarvandede og biologisk stabile økosystemer til sikring af et rigt og varieret dyre- og planteliv i de ferske og marine vandområder. Vandområderne skal leve op til målsætningerne inden 2015.</p> <p>Sedimentskvaliteten skal forbedres inden udgangen af 2015 Der skal skabes øget biologisk mangfoldighed og rekreativ udnyttelse af de rørlagte vandløb inden 2015. (Agenda 21 plan 2004-07)</p>
Energi	- Planer - Projekter	<p>CO₂: ”CO₂-udledningen fra energiforbrug, transport og affaldshåndtering i Kommunen skal reduceres med 35 % i</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
	- Kapitalbevillinger	perioden 1990-2010" (CO2 plan, 2002).
Affald	- Planer - Kapitalbevillinger - Projekter - Ny/ændret drift - Nye samarbejdsaftaler	<p>"Sortere og genanvende affald ved kilden for at mindske miljøbelastningen og ressourceforbruget" (Kommuneplan 2005. 9: Byens Miljø og Ressourcer)</p> <p>"Affaldsmængderne skal reduceres (affaldsforebyggelse), affaldets indhold af miljøfarlige stoffer skal mindskes og ressourcer i affald skal udnyttes bedre (genbrug og genanvendelse)" (Affaldsplan 2008) For mere detaljerede målsætninger henvises til Affaldsplanen 2008.</p> <p>Kommunen vil styrke sammenhængen mellem indsatsen overfor forbruget af produkter og materialer og affaldshåndtering for at undgå produkter, der er stærkt problematiske i affaldsfasen. (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p>Kommunen vil integrere affaldsindsamling med friarealer, så fælles affaldspladser (gårdmiljøstationer, kvartermiljøstationer o.l.) kan blive mødesteder, hvor socialt samvær og genanvendelse forenes. (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p>Kommunen vil arbejde for at nedsætte forbruget af produkter og materialer internt i kommunen samt hos borgere og virksomheder for at bidrage til at reducere den lokale og globale miljøbelastning (Agenda 21 plan 2004-07)</p>
Jord	- Planer - Kapitalbevillinger	<p>Jord:</p> <p>"Al forurenede jord, der kan renses, bliver rensset/behandlet." (Regulativ for anvisning af forurenede jord 2002)</p> <p>Håndtering af jord, der kan være forurenede og ikke umiddelbart er omfattet af lovkrav, skal indtænkes i planlægningen af bygge- og anlægsprojekter, så der ikke opstår sundheds- og miljøproblemer under eller på grund af projekterne. (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p>Københavns borgere skal vide mere om jordforurening i byen og blive bedre til at imødegå risici ved kontakt med forurenede jord Virksomhederne i København må ikke udlede miljø- og sundhedsskadelige stoffer til omgivelserne, herunder jord og grundvand. Virksomhederne skal motiveres til at arbejde med udfasning og substitution af stoffer (Agenda 21 plan 2004-07)</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
Støj	- Planer - Kapitalbevillinger - Projekter	<p><i>Støj:</i></p> <p>"Halvere antallet af boliger belastet med trafikstøj over 65 dB(A) i 2010 i forhold til 1995" (Kommuneplan 2005: 9 Byens Miljø og ressourcer)</p> <p>"Støjniveauet i områder til boliger, institutioner mv. Samt rekreative områder på langt sigt ikke overstiger 55 dB(A) (Kommuneplan 2005: 9 Byens Miljø og ressourcer) (Trafik og Miljøplan 2004)</p> <p>Støjgener fra virksomheder skal nedbringes. Der skal løbende ske reduktion af antallet af klager over støj, som giver anledning til oprettelse af ulempestag. Efter ti år (2013) skal antallet af sådanne klager være reduceret med 25%. (Agenda 21 plan 2004-07).</p>
Luftforurening	- Planer - Kapitalbevillinger	<p><i>CO₂:</i></p> <p>"Løbende forbedre luftkvaliteten i gaderne med henblik på, at grænseværdierne bliver overholdt, samt at trafikens energiforbrug og CO₂ udslip begrænses" (Kommuneplan 2005. 9 Byens Miljø og Ressourcer)</p> <p>"CO₂-udledningen fra energiforbrug, transport og affaldshåndtering i Kommunen skal reduceres med 35 % i perioden 1990-2010" (CO₂ plan, 2002).</p> <p>Luftkvaliteten i gaderne skal forbedres, og trafikens CO₂-emission skal begrænses. (Trafik- og Miljøplan 2004)</p>
Transport, trafik- og miljøplanlægning	- Planer, politik	<p><i>Bæredygtigt og velfungerende transportsystem:</i></p> <p>"at sikre et velfungerende transportsystem til betjening af byen med en væsentlig mindre miljøpåvirkning end i dag. Dette betyder at den øgede trafikale aktivitet søges tilgodeset ved øget brug af kollektivtrafik og cykel, og at miljøproblemerne søges minimeret" (Trafik- og Miljøplan 2004.)</p> <p>Kommunen vil integrere transport i de miljøledelsessystemer kommunens forvaltninger skal indføre Kommunen skal senest i 2008 i alle udbud og aftaler, der omfatter transportområdet, inddrage miljø- og energihensyn som anbefalet i Miljøstyrelsens miljøvejledninger for indkøb (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p><i>Banetrafik:</i></p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
		<p>”forøge den kollektive trafiks andel af den samlede trafik i Københavns Kommune gennem udbygning af Metroen som højklasset skinnebåret transporttilbud. Metroen tilbyder mere miljøvenlig transport end biltrafik og vil således bidrage til, at miljøbelastningen fra den samlede trafik falder” (Trafik- og Miljøplan 2004)</p> <p><i>Bustrafik:</i> "Forøge den kollektive trafiks andel af den samlede trafik i Københavns Kommune gennem en forbedring af bussernes rejsehastighed, driftsomfang og omstigningsfaciliteter. Busserne tilbyder mere miljøvenlig transport end individuel biltrafik og vil således bidrage til, at miljøbelastningen fra den samlede trafik falder”. (Trafik og Miljøplan 2004)</p> <p><i>Cykler og fodgængere:</i> "forbedre forholdene for cyklister med det mål at øge cyklernes andel af den samlede transport i byen”. (Kommuneplan 2005. 8: Trafik og Byens rum)</p> <p>Forældre, de relevante forvaltninger og lokale brugerbestyrelser skal samarbejde om at sikre, at børn og unge i størst muligt omfang cykler eller går til og fra skole, institutioner og fritidsaktiviteter Inden udgangen af 2006 skal alle medarbejdere i kommunen have adgang til tjenestecykel i arbejdstiden (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p><i>Godskørsel:</i> "Mindske miljøgenerne fra varetransporten" (Trafik- og Miljøplan 1997)</p> <p><i>Støj:</i> Støjgener fra virksomheder skal nedbringes. Der skal løbende ske reduktion af antallet af klager over støj, som giver anledning til oprettelse af ulempestag. Efter ti år (2013) skal antallet af sådanne klager være reduceret med 25% (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p><i>Luftforurening:</i> " Forvaltningerne skal i nye udbud og aftaler mv. kræve, at der fra den 1. juli 2004 er partikelfiltre på lastbiler, busser samt store arbejdsmaskiner og materiel, hvor der kan monteres effektive filtre" (Politisk beslutning i Borgerrepræsentationen, marts 2003)</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
		<p>Luftkvaliteten i København skal være så god, at miljøet og befolkningens sundhed ikke skades (Agenda 21 plan 2005)</p>
Agenda 21	- Plan	<p><i>Bæredygtighed:</i> "Den offentlige sektor skal være en drivkraft i omstillingen til bæredygtighed. Derfor bør alt kommunens planarbejde have bæredygtighed som overordnet mål" (Dogme 2000)</p> <p><i>Økologisk råderum:</i> "Agenda21 skal indeholde mål for ressourceforbrug og miljøbelastning, som bygger på princippet om det økologiske råderum". (Dogme 2000)</p> <p><i>Inddragelse:</i> "Boligområderne skal inddrages i udarbejdelse af lokale Agenda 21-planer" (Dogme 2000)</p>
Forankring af miljø	- Planer - Projekter - Ansøgning om puljemidler	<p>"give børn og unge mulighed for at deltage i forbedringen af lokalmiljøet og dermed bl.a. skabe forudsætninger for, at de kan tage stilling og handle som miljøbevidste fremtidige borgere" (Kommuneplan 2005. 7: Børn og Unge i Byen)</p> <p>"Erhvervslivet skal inddrages formelt i udvikling af et bedre miljø" (Dogme 2000).</p> <p>"Boligområderne skal inddrages i udarbejdelse af lokale Agenda 21'ere." (Dogme 2000).</p> <p>"Informere om miljøforhold, demonstrere handlemuligheder og skabe gunstige betingelser for borgere og erhverv til at integrere miljø i daglige handlinger, så borgere og erhvervslivet tager medansvar for byens udvikling" (Miljøpolitik for København 2003). Mål fra Agenda 21 plan 2004-07: Inden udgangen af 2008 har Københavns Miljønetværk 350 medlemmer: Københavns Miljønetværk skal rumme flere netværk, der repræsenterer de forskellige brancher. Inden udgangen af 2008 har 900 forskellige virksomheder deltaget i netværkets aktiviteter.</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
		<p>Antallet af miljøcertificerede offentlige og private virksomheder i København skal øges fra 39 i 2003 til mindst 100 i 2008.</p> <p>Kommunen vil øge miljøkompetencen hos borgere, erhvervsliv og i kommunen.</p> <p>Kommunen vil informere om hvordan man kan handle miljørigtigt.</p> <p>Kommunen vil gøre relevante miljødata elektronisk tilgængelige for borgerne og for kommunens virksomheder senest ved udgangen af 2005.</p>
Det grønne: Parker og rekreative områder	<ul style="list-style-type: none"> - Forslag til plan/strategi - udmøntning 	<p><i>Biologisk mangfoldighed og rekreative områder:</i></p> <p>”Kommunen vil styrke og forny det grønne i byen – fra pladser og grønne gaderum til parker, kolonihaver og idrætsanlæg. Fornyelser og nyanlæg skal indpasses, så de eksisterende naturværdier og grønne kulturhistoriske træk bevares og beskyttes, og så variation, oplevelsesrigdom og miljø styrkes”.</p> <p>(Kommuneplan 2005, 7: Rekreation og fritid)</p> <p>”Der skal være lettilgængelige offentlige grønne områder til rådighed indenfor en afstand på 200 meter fra boligen.”</p> <p>(Parkpolitik 2003).</p> <p>”Inden 2007 vil kommunen udvikle en strategi for biologisk mangfoldighed i København under hensyn til de særlige vilkår som findes i storbyen.”</p> <p>(Agenda 21-plan, 2004-07)</p> <p>”Byens parker og grønne friarealer, herunder idrætsanlæg, institutionernes og skolernes friarealer og de privates friarealer i boligområder, samt gadetræerne, skal udvikles og plejes efter økologiske principper og med en biologisk mangfoldighed for øje.”</p> <p>(Agenda 21-plan, 2004-07)</p> <p>”Kommunen vil integrere affaldsindsamling med friarealer, så fælles affaldspladser (gårdmiljøstationer, kvartermiljøstationer o.l.) kan blive mødesteder, hvor socialt samvær og genanvendelse forenes.”</p> <p>(Agenda 21-plan, 2004-07)</p>
"Fej for egen dør" - Drift og udvikling af	<ul style="list-style-type: none"> - Planer - Koncept - Ansøgning om 	<p><i>Kost og økologi:</i></p> <p>75% af den mad, som serveres i kommunens køkkener og kantiner, skal være økologisk inden udgangen af 2008</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
kommunens forvaltning, institutioner og virksomheder	eksterne midler - Ansøgning om puljemidler	<p>(Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p><i>Miljøledelse – og certificering:</i> Alle forvaltninger i Københavns Kommune skal være miljøcertificeret inden udgangen af 2008 (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p><i>Grønt budget:</i> Alle forvaltninger i Københavns Kommune skal være miljøcertificeret inden udgangen af 2008 (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p><i>Indkøb:</i> "Samarbejde med miljøbevidste leverandører og efterspørge miljørigtige varer og tjenesteydelser. Miljøkrav skal indgå som en del af kommunens kontrakter med leverandører" (Miljøpolitik for København)</p> <p>"Københavns Kommune vil gøre en aktiv indsats for at mindske miljøbelastningen fra kommunens virksomhed, bl.a. gennem miljørigtige indkøb. Miljørigtige indkøb drejer sig grundlæggende om at vælge produkter, som i et livscyklusperspektiv påvirker miljøet mindst muligt. Det betyder, at Københavns Kommune lægger vægt på at produkter og tjenesteydelser: - Er fremstillet på den mest miljøvenlige måde. - Distribueres på den mest miljøvenlige måde. - Belaster miljøet mindst muligt under brug (f.eks. energiforbrug). - Kan bortskaffes på den mest miljøvenlige måde." (Københavns Kommunes Indkøbspolitik 2003)</p> <p>Mål fra Agenda 21 plan 2004-07: Kommunen vil øge andelen af leverandører, der er Emas-registreret eller lever op til kriterier for certificering efter ISO 14001 til 80% i 2007 Kommunen vil vægte miljø- og arbejdsmiljøspørgsmål mindst 20% som udgangspunkt i forbindelse med vurdering af tilbudene Kommunen vil fra 2007 ikke købe produkter, der indeholder PVC, klorerede opløsningsmidler samt stoffer, der står på Miljøstyrelsens liste over uønskede stoffer</p> <p>Kommunen vil ved indkøb af elforbrugende produkter stille samme krav til produkternes energiforbrug som elsparefondens A-klub</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
		<p>Kommunen vil efterspørge miljømærkede produkter</p> <p><i>Affald:</i> "Alle kommunens forvaltninger, institutioner og virksomheder har indført fuld kildesortering efter gældende regler senest i 2004" (Affaldsplan 2008)</p> <p><i>Vand:</i> "Vandforbruget i kommunen reduceres fra 11 liter pr. indbygger pr. døgn til 9 liter i 2005 og 8 liter i 2006" (Vandforsyningsplan 2001)</p> <p><i>Transport:</i> " Forvaltningerne skal i nye udbud og aftaler mv. kræve, at der fra den 1. juli 2004 er partikelfiltre på lastbiler, busser samt store arbejdsmaskiner og materiel, hvor der kan monteres effektive filtre" (Politisk beslutning i Borgerrepræsentationen, marts 2003)</p> <p>Inden udgangen af 2006 skal alle medarbejdere i kommunen have adgang til tjenestecykel i arbejdstiden</p> <p>Kommunen vil integrere transport i de miljøledelsessystemer kommunens forvaltninger skal indføre</p> <p>Kommunen skal senest i 2008 i alle nye udbud og aftaler, der omfatter transportområdet, inddrage miljø-, og energihensyn, som anbefalet i Miljøstyrelsens miljøvejledninger for indkøb (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p><i>CO₂:</i> "CO₂-udledningen fra energiforbrug, transport og affaldshåndtering i Kommunen skal reduceres med 35% i perioden 1990-2010" (CO₂-plan for Københavns Kommune)</p> <p><i>Grønne regnskaber:</i> "Der udarbejdes årligt et grønt regnskab for hhv. kommunens geografiske grænser og kommunens institutioner" (Dogme 2000)</p> <p>Mål fra Agenda 21 Plan 2004-07: Københavns Kommunes Grønne regnskab skal tydeliggøre indsatsen for at mindske miljøbelastning og ressourceforbrug i</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
		<p>forvaltninger og institutioner over for kommunens ansatte samt over for borgere og virksomheder</p> <p>Københavns Kommunes grønne regnskab for 2005 skal indeholde de indikatorer der kræves i Dogme samarbejdet</p>
Virksomheder	<ul style="list-style-type: none"> - Takstændringer - Tilsyn - Forskrifter - Godkendelser - Dispensation - Påbud - Afslag - Skadedyr 	<p><i>Så vidt relevant; skal relateres til målsætninger i sagsområderne:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Jord - Vand - Affald - Luftforurening - Støj <p>Virksomhederne skal motiveres til at arbejde med udfasning og substitution af stoffer (Agenda 21 plan 2004-07)</p> <p>Støjgener fra virksomheder skal nedbringes. Der skal løbende ske reduktion af antallet af klager over støj, som giver anledning til oprettelse af ulempe sag. Efter ti år (2013) skal antallet af sådanne klager være reduceret med 25% (Agenda 21 plan 2004-07)</p>
Byggeri og anlæg: udførelse og drift	<ul style="list-style-type: none"> - Planer - Bevillinger 	<p><i>Se målsætninger i pjecen "Miljø i byggeri og anlæg". Herudover kan følgende målsætninger være relevante:</i></p> <p><i>Vand:</i></p> <p>"Kommunen vil reducere vandforbruget, så drikkevandskvaliteten og forsyningen sikres, og der tages hensyn til naturen i de områder, hvor vandet indvindes" (Vandforsyningsplan 2001).</p> <p>"Vandforbruget i husholdninger skal reduceres til 120 liter pr. indbygger pr. døgn i 2005 og 110 liter i 2010" (Vandforsyningsplan 2001).</p> <p>"Vandforbruget i erhvervslivet skal reduceres til 36 liter pr. indbygger pr. døgn i 2005 og 34 liter i 2010" (Vandforsyningsplan 2001).</p> <p><i>Affald:</i></p> <p>"Affaldsmængderne skal reduceres (affaldsforebyggelse), affaldets indhold af miljøfarlige stoffer skal mindskes og ressourcer i affald skal udnyttes bedre (genbrug og genanvendelse)" (Affaldsplan 2008)</p>

Sagsområde	Indstillingstype	Målsætninger
		<p><i>Støj:</i> "Halvere antallet af boliger belastet med trafikstøj over 65 dB(A) i 2010 i forhold til 1995" (Kommuneplan 2005. 9: Byens Miljø og Ressourcer)</p> <p>"Støjniveauet i områder til boliger, institutioner mv. Samt rekreative områder på langt sigt ikke overstiger 55 dB(A) (Kommuneplan 2005: 9 Byens Miljø og ressourcer) (Trafik og Miljøplan 2004)</p> <p><i>Jord:</i> "Kommunen skal sikre, at jordforurening ikke udgør en indeklimate og kontaktrisiko over for borgere." (Strategi for indsats mod jord- og grundvandsforurening)</p> <p>"Al forurenede jord, der kan renses, bliver rensede" (Regulativ for anvisning af forurenede jord)</p>
Forsyningsnet	<ul style="list-style-type: none"> - Planer - Bevillinger 	<p><i>Så vidt relevant; skal relateres til målsætninger i sagsområderne:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - jord - affald - vand - støj - luftforurening - byggeri: anlæg og drift